

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Metode analize omrežij
Course title:	Methods of Network Analysis

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Računalništvo in spletne tehnologije, visokošolski strokovni študijski program prve stopnje	-	Drugi ali tretji	Četrty ali šesti
Computer Science and Web Technologies, first cycle Professional Study Programme	-	Second or third	Fourth or sixth

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni / Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

2-RST-VS-IP-MAO-2016-10-01

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	-	45	-	-	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:

Slovenski / Slovenian, Angleški / English

Vaje / Tutorial:

Slovenski / Slovenian, Angleški / English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj je vpis v 2 ali 3 letnik. Študent/študentka mora pred pristopom k zaključnem izpitu opraviti vse obveznosti na vajah.

Prerequisites:

The condition is the enrollment into the 2nd or the 3rd year of study. Student has to pass all requirements given at the exercises to access the final examination.

Vsebina:

- Uvod:
  - Kaj so omrežja in zakaj jih preučujemo?
  - Šest stopenj ločenosti, pomen centralnosti.
  - Socialna, informacijska, tehnološka in biološka omrežja, spletni socialni mediji.
- Osnovni grafološki koncepti:

Content (Syllabus outline):

- Introduction:
  - What are networks and why we study them?
  - Six degrees of separation, the importance of being central.
  - Social, Information, Technological and Biological Networks, online social media.
- Basic Graph Concepts:

<ul style="list-style-type: none"> - vozlišče, povezava, usmerjene/neusmerjene, obtežene/neobtežene povezave, povezana omrežja, glavna komponenta - stopnja in povprečna stopnja, vhodna in izhoda stopnja - matrika sosednosti, seznam sosednosti - elementarni grafi: drvesa, cikli (prstani), klikli, zvezde - planarna (geografska) omrežja - bipartitna omrežja • Software za vizualizacijo omrežij: Pajek <ul style="list-style-type: none"> - Računalniška kompleksnost omrežnih problemov. • Osnove teorije omrežij: <ul style="list-style-type: none"> - koncept statistične obravnave omrežij - gručenje, najkrajša pot, povprečna najkrajša pot - premer omrežja, breadth-first iskanje - distribucija stopenj, centralnosti vozlišča in povezave, closeness in betweenness centralnost - asortativnost vozlišč - elementarni algoritmi za obravnavo omrežij: distribucija stopenj, gručenje, najkrajša pot, particija grafa • Modeli omrežij: <ul style="list-style-type: none"> - Erdos-Renyi naključno omrežje - Small world fenomen, model Watts in Strogatza - polinomialni zakoni v naravi, model Barabasi in Alberta, preferencialno povezovanje - Zipfov zakon, razlika med eksponentnimi in polinomskimi distribucijami - geometrijska omrežja, ostali modeli - modeli naraščanja omrežij, naraščajoča in statična omrežja • Struktura skupnosti: <ul style="list-style-type: none"> - omrežja s skupnostimi, odkrivanje skupnosti, modularnost in modularna omrežja, motivi, grafki • Procesi na omrežjih: <ul style="list-style-type: none"> - širjenje bolezni, SIS in SIR modeli, difuzija, trači, perkolacija, formiranje mnenj, igre 	<ul style="list-style-type: none"> - node (vertex), link (edge), directed and non-directed, weighted and non, connected and non, giant connected component - degree and mean degree, in- and out- degree - adjacency matrix and adjacency list - simple graphs: trees, cycles (rings), cliques, stars - planar (geographic) networks - bipartite networks • Network visualization software: Pajek <ul style="list-style-type: none"> - Computational complexity of networks-related problems. • Fundamentals of Network Theory: <ul style="list-style-type: none"> - concept of statistical treatment of networks - clustering, shortest path, average shortest paths, diameter, breadth-first search - degree distribution, Node and link centrality, closeness and betweenness centrality - node assortativity - simple algorithms: degree distributions, clustering coefficients, Shortest-path algorithms, Graph partitioning • Network models: <ul style="list-style-type: none"> - Erdos-Renyi random networks - Small world phenomena, Watts-Strogatz model - power laws in nature, Barabasi-Albert model, preferential attachment and hubs - Zipf's law, the difference between the exponential and potential distributions - geometric networks, other network models - models for network generation and growth, growing vs static networks • Community structure: <ul style="list-style-type: none"> - networks with communities, Community detection, modularity and modular networks, network motifs, graphlets • Processes on networks:
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - naključni sprehod, iskanje in navigacija, iskanje po spletu - odpornost omrežja na nepričakovane izpade in napade • Ostale teme (odvisno od časa): <ul style="list-style-type: none"> - Eulerov problem Konigsberških mostov - Google in PageRank algoritmi, decentralizirano iskanje - multiplex omrežja - naključna omrežja z določenimi stopnjami

<ul style="list-style-type: none"> - contagions and SIS/SIR models, diffusion, rumors, percolation, opinion formation models, games - random walks, Search and navigation methods, Searching the Web - network resilience to random failures and intentional attacks • Other topics (to be covered depending on the available time): <ul style="list-style-type: none"> - Euler Konigsberg problem - Google and the PageRank algorithms, Decentralized search - multiplex networks - random graphs with a given degree sequence
--

Temeljni literatura in viri / Readings:

<ul style="list-style-type: none"> • de NOOY, WOUTER, MRVAR, ANDREJ in BATAGELJ, VLADO (2005) <i>Exploratory Social Network Analysis with Pajek</i>. Cambridge University Press. • KOLACZYK, ERIC (2009) <i>Statistical Analysis of Network Data: Methods and Models</i>. Springer. • EASLEY, DAVID in KLEINBERG, JON (2010) <i>Networks, Crowds, and Markets</i>. Cambridge University Press. • NEWMAN, MARK (2010) <i>Networks: An introduction</i>. Oxford University Press. • DOROGOVTSEV, SERGEJ (2010) <i>Lecture notes on complex networks</i>. Oxford: Calderon press.

Cilji in kompetence:

<p><i>Učna enota prispeva k razvoju naslednjih splošnih in predmetno-specifičnih kompetenc:</i></p> <p><i>Splošne kompetence:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poznavanje in razumevanje procesov, ki jih je mogoče informacijsko podpreti z uporabo spletnih tehnologij, ter sposobnost za njihovo analizo, sintezo in predvidevanje rešitev ter njihovih posledic • sposobnost fleksibilne uporabe znanja v praksi. • sposobnost logičnega sklepanja, ocenjevanja velikostnega reda rezultata, natančnosti izražanja, pisanja in razmišljanja <p><i>Predmetno-specifične kompetence:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • razvoj veščin za gradnjo modelov nad podatki • poznavanje osnovnih načinov analize podatkov in poizvedovanja v podatkih
--

Objectives and competences:

<p><i>The instructional unit contributes to the development of the following general and subject-specific competences:</i></p> <p><i>General competences:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • familiarity with and understanding of processes allowing information-aided use of web technologies, and the ability to analyse and synthesize them as well as predict solutions and their consequences • ability to use the acquired knowledge in practice in a flexible manner • ability to make logical conclusions, to estimate the order of magnitude of the result, to be precise in at expressions, writing and thinking <p><i>Subject-specific competences:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • development of skills necessary for the construction of data models
--

- poznavanje najpomembnejših metod matematične analize omrežij

- familiarity with the basic methods for data analysis and for information retrieval
- familiarity with the most important mathematical methods for network analysis

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/študentka:

- spozna metode analize družbenih omrežij
- se seznani z metodami in algoritmi za analizo in modeliranje velikih družbenih in informacijskih omrežij, spozna uporabo tega v praksi in se nauči, kako obstoječa orodja in programska opremo uporabiti za analizo družbenih omrežij
- se seznani z metodami teoretičnega računalništva in z načrtovanjem algoritmov za potrebe analize velikih omrežij
- spozna računsko zahtevne metode za analizo malih omrežij, ter hitrejše metode za analizo večjih omrežij
- se usposobi za izvedbo najzahtevnejše statistične analize omrežij
- se nauči uporabljati nekaj najaktualnejših programskih orodij za te najzahtevnejšo statistične analize omrežij

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- becomes familiar and learn about Social network analysis
- learns methods and algorithms for analysis in modeling of large social and information networks, experiences the real world applications and learns how to use existing tools and software packages for social network analysis
- is informed with methods of theoretical computing and analysis as well as planning algorithms in case of large scale networks
- encounter computational demanding methods for small scale networks as well as quicker methods of analysis of large scale networks
- is trained for the performance of most demanding statistical analysis of networks
- learns how to use some most up-to-date program tools for this most demanding statistical analysis

Metode poučevanja in učenja:

- *predavanja* z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov)
- *domače naloge*, kjer študenti ponovijo in preizkusijo svoje razumevanje predavane snovi
- *laboratorijske vaje* (vaje v računalniški učilnici), kjer bodo študentje pri konkretnih problemih ponovili, utrdili in dodatno osvetlili pojme in metode, spoznane na predavanjih. Pri teh vajah bodo študentje spoznali nekaj najaktualnejših programskih orodij za analizo omrežij (Pajek)
- *projekt*, ki ga bodo študentje pripravili v manjših skupinah. Vključeval bo

Learning and teaching methods:

- *lectures* with active student participation (explanation, discussion, questions, case studies, problem solving)
- *assignments* where students revise and test their comprehension of lectured material and solve problems on their own
- *(computer) lab work* where concepts and methods dealt with at lectures will be additionally revised and lit up. Students will use some most up-to-date program tools (Pajek), students will learn to use software packages for social network analysis
- *project work* including a concrete problem and prepared in small groups. It

konkreten problem, ki ga bodo morali študentje v celoti rešiti z metodami, spoznanimi na predavanjih in vajah

should be completely solved with methods encountered at lectures and lab work. Final project: small groups of students define a network analysis project and apply techniques learned in class

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):	Delež (v %) / Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project):
<ul style="list-style-type: none"> • domače naloge ali • zaključna naloga	100	<ul style="list-style-type: none"> • homework or • the final project